

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Automatisoitu taloustietojen raportointi

Pasi Leppänen

Taustaa

- Tavoitteena on mahdollistaa luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon saaminen kuntien ja kuntayhtymien taloudesta kuntien, kuntayhtymien ja valtion päätöksenteon tueksi
 - kyse ei ole taloustilastoinnin uudistuksesta
- Kunnat ja kuntayhtymät toimittaisivat taloustietonsa suoraan taloushallinnostaan Valtiokonttorin ylläpitämään tietovarantoon
 - uusi toimintamalli korvaisi vaiheittain vuotta 2021 koskevista tiedoista alkaen Tilastokeskuksen tiedonkeruun ja sisältäisi jatkossa myös muun säännöllisesti kerättävän taloustiedon
- Ns. taloustietolakityöryhmä on määritellyt lainsäädännön muutos- ja täydennystarpeet automatisoidun taloustiedon raportoinnin mallin toteuttamiseksi
 - lakiehdotusten antaminen siirtyi uudelle hallituskaudelle, päivitystä tehdään parhaillaan virkamiesvalmisteluna
 - kuntalakiin lisätään asetuksenantovaltuutus, asetuksissa määritellään taloustietojen sisältö, toimittamisen tekninen muoto ja aikataulut

Talouden säännökset ja ohjeet

- Kuntalaissa jatkossakin talouden ohjauksen säännökset
 - kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman mittareita päivitetty (Laki kuntalain muuttamisesta 175/2019)
 - alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevassa kuntalain 110 §:ssä täsmennystarpeita
 - uutena viittaus tilinpäätöksen ja muiden taloustietojen sisältöä sekä tietojen toimittamista koskevaan asetukseen
- Kirjanpito-ohjeistuksen antaa edelleen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto
 - yleisohjeet päivitetty 2016-2018, tuloslaskelmayleisohjeen tarkentava päivitys 2018 (verotulojen kirjaaminen)
 - toimintakertomusta ja tilinpäätöstä koskevan yleisohjetta sekä liitetietoja koskevaa ohjetta päivitetään parhaillaan: uudet tunnusluvut toimintakertomukseen, säilytystä koskevan kohdan täsmennys, vuokravastuita koskevan liitetiedon ohjeiden tarkentaminen

Talouden säännökset ja ohjeet (luonnos)

Talousarvio ja -suunnitelma	Kirjanpito ja tilinpäätös	Sisäinen laskenta
KuntaL 110 § Talousarvio ja -suunnitelma	KuntaL 112 § Kirjanpito KuntaL 113 § Tilinpäätös KuntaL 114 § Konsernitilinpäätös KuntaL 115 § Toimintakertomus VN:n asetus kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista	
KuntaL 121 a § Kunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon tietojen tuottaminen ja toimittaminen VN:n asetus tietojen toimittamisesta VM:n asetus tietosisällöstä (vuosittain)		
	Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeet ja lausunnot	
JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma (<i>tarkennus</i>)	JHS 192 Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelo (<i>päivitys voimaan 2021</i>) JHS 205 Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi (<i>voimaan 2021</i>)	JHS 203 Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskenta JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus (<i>palautteita käsitellään</i>)
JHS 194 Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-taksonomia (kokoava) (<i>kesällä palautekierrokselle</i>)		

Kirjanpidon toteumatiedot

- Pääosa tietosisällöstä muodostuu kolmesta näkökulmasta tai ulottuvuudesta
 - **Tili**
 - kuvaa meno- tai tulolajia tai omaisuus- tai velkaerää
 - pohja tuloslaskelman ja taseen muodostamiselle
 - **Palveluluokka**
 - kuvaa mihin toimintaan erä kohdistuu (kuten nykyinen tehtäväluokka), voidaan kytkeä organisaatorakenteeseen tai muodostaa tieto erillisenä
 - liikelaitosten (ja niiden toimialan) tiedot ilmoitetaan erikseen
 - **Sektorit tai vastapuoli (Tilastokeskuksen päätös ja omat erittelytarpeet)**
 - kuvaa liiketapahtuman vastapuolta
 - palvelee sisäisten erien eliminointia koko julkiselta sektorilta, kuntasektorilta, kuntakonsernista, kunnasta tai yhden palveluluokan sisältä

Muut taloustiedot

- Lisäksi erillisenä ilmoitettavia tietoja, esim.
 - palautusjärjestelmän arvonlisävero, luontoisetujen verotusarvot
 - suosituksen mukaiset erilliset taloustiedot: esimerkiksi takaukset, PPP-hankkeet, energiatehokkuussopimukset, tiedot omistuksista ja osingoista, investointitiedot (Tilastokeskuksen tarpeet)
 - investointitiedot pääosin pysyvien vastaavien tilien muutoksista, rakennukset kohdistettava myös niiden käyttötarkoituksen mukaan (tyypillisesti kuitenkin kirjanpidossa keskitetyllä tilapalveluyksiköllä)
 - opetusta koskevat tiedot (taulukko 41 ym.)
- Huom! Kunnan tilinpäätös tai osavuosikatsaus ovat laajemmat kuin mitä raportoidaan automatisoidusti
 - esim. talousarvion toteutumisvertailut laaditaan, vaikka niitä ei erikseen raportoida

Kuntien talouden raportointi (luonnos)

	Talousarvio	Neljännesvuosikatsaus	Puolivuosikatsaus	Tilinpäätösarvio	Tilinpäätös (kahdessa vaiheessa)
Talousarvio	kokonaisalous				
Tuloslaskelma (menojen ja tulojen toteuma)		tileittäin ja sektoreittain	tileittäin ja sektoreittain	kokonaisalous, sektorit osin (?)	tileittäin, sektoreittain ja palveluluokittain
Tase (tase-erät sisältäen pysyvien vastaavien, antolainasaamisten ja lainojen muutokset)		tileittäin ja sektoreittain	tileittäin ja sektoreittain	kokonaisalouden yksittäiset erät (muutokset)	tileittäin ja sektoreittain, investoinnit palveluluokittain
Rahoituslaskelma		X	X		X

Kuntien talouden raportointi (luonnos)

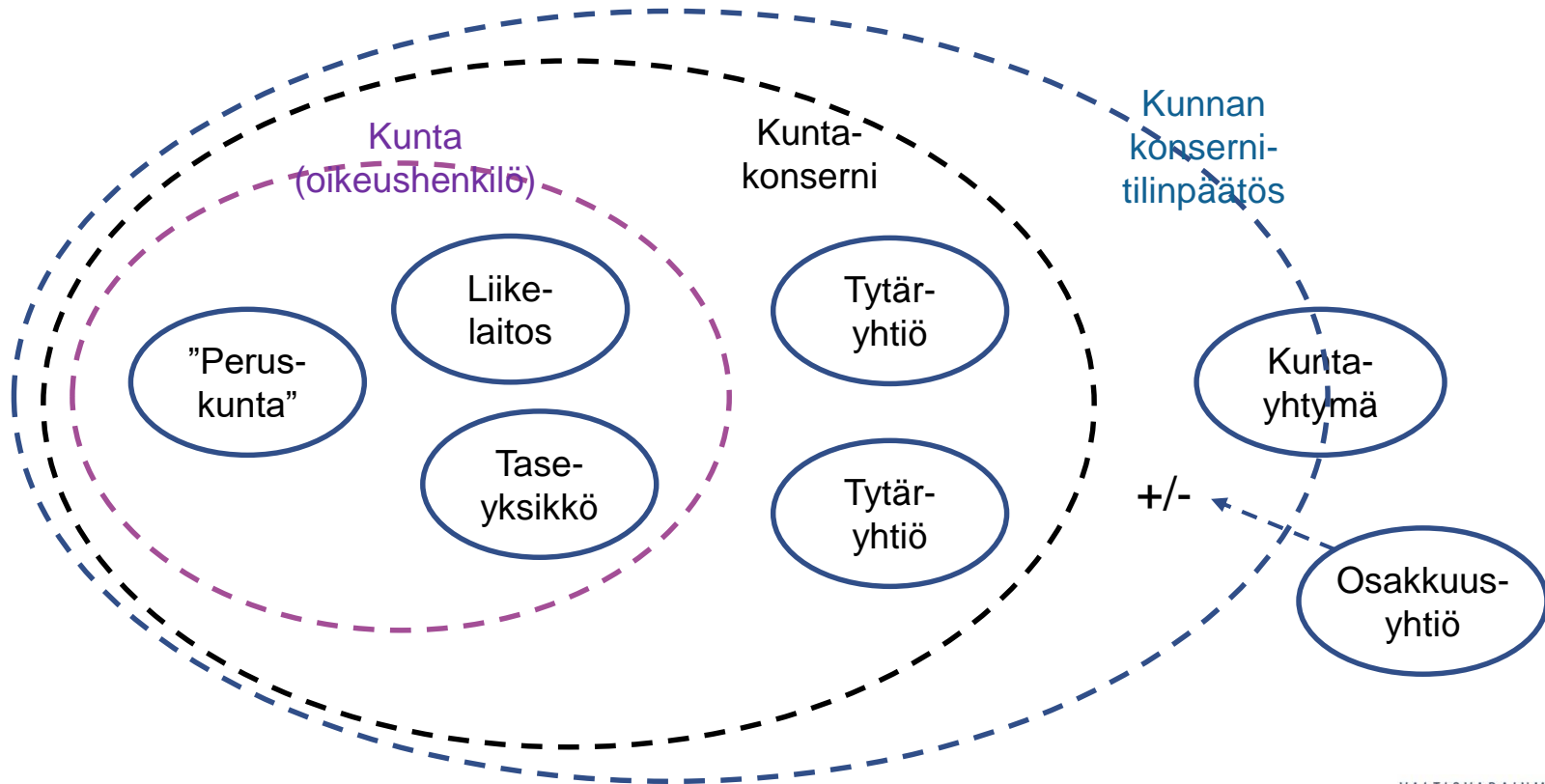
	Talous-arvio	Neljännes-vuosi-katsaus	Puolivuosi-katsaus	Tilinpäätös-arvio	Tilinpäätös (kahdessa vaiheessa)
Liitetiedot					osin
Erikseen raportoitavat taloustiedot					X
Talousarvion toteutuminen		✗	✗		✗
Ennuste koko vuoden menoista ja tuloista ("päivitetty talousarvio")		keskeiset tekijät	kokonais-talous		
Konsernitilinpäätöksen laskelmat (tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma)					X
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot					osin
Toimintakertomus		olennaiset tapahtumat	olennaiset tapahtumat	olennaiset tapahtumat	osin

Kuntien taloustietojen toimittamisen aikataulu (asetusluonnos)

- a) kalenterivuotta koskeva tilinpäätösarvio viimeistään seuraavan vuoden tammikuun 25. päivänä
- b) kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstiedot viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 15. päivänä
- c) kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät tiedot, tiedot tuloista ja menoista palvelukohtaisesti sekä muut taloustiedot viimeistään seuraavan vuoden toukokuun 31. päivänä
- d) puolivuosisikatsaus ajalta tammikuun alusta kesäkuun loppuun viimeistään saman vuoden **elokuun 15. päivänä**
- e) neljännesvuosisikatsaus ajalta tammikuun alusta maaliskuun loppuun viimeistään saman vuoden huhtikuun 30. päivänä ja ajalta tammikuun alusta syyskuun loppuun viimeistään saman vuoden lokakuun 31. päivänä
- f) kalenterivuoden talousarviota koskevat tiedot viimeistään kalenterivuoden tammikuun 15. päivään mennessä

Organisaatorakenteen hyödyntäminen

Mihin taloushallinnossa tulee varautua

- Työnjako kunnan tai kuntayhtymän, mahdollisen palvelukeskuksen ja järjestelmätoimittajan kesken (tekninen valmius)
 - suunnitelma tarvittavista muutoksista aikatauluineen
- Taloushallinnon laskentatunnisteen läpikäyminen (sisältö)
 - tili, palveluluokka, sektori ja vastapuoli
 - erityinen huomio siihen, millä tavoin palveluluokkaa koskeva tieto aikaansaadaan
 - tase-erien muutokset
 - pysyvien vastaavien, antolainauksen ja lainakannan muutokset
 - muiden kuin toteutumatietojen raportointi (erilliset taloustiedot)
- Taloushallinnon kehittäminen (prosessi)
 - automatisointi: kirjausautomaatiikat, jakosäännöt, sisäisten erien käsittely

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Pasi Leppänen
Neuvotteleva virkamies

Puh. 02955 30564

Sähköposti etunimi.sukunimi@vm.fi

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28 (Mariankatu 9, Helsinki)
00023 VALTIONEUVOSTO

